

DE KRANTEN STAAN ER VOL MEE

TKRAMREPUS is de plek waar je geen levensmiddelen koopt, maar *doneert*. Een omgekeerde supermarkt dus, waar je iets goed doet voor een ander en helpt in de *strijd tegen armoede en voedselverspilling*. Na een succesvolle pop-up in december 2021 heeft TKRAMREPUS nu een *vaste plek in Amsterdam*. Moon Grosfeld (28) van Knappe Koppen is er bij betrokken.

TEKST Mariette Baks | FOTOGRAFIE Erik de Brouwer

De omgekeerde supermarkt: POP-UP wordt permanent initiatief

Moon Grosfeld
KNAPPE KOPPEN

Tip: spreek eerst de Tuit en dan kramrepus. Dan lukt het. Deze omgekeerde supermarkt ontstond als een schreeuw om aandacht: meer dan een miljoen mensen zijn in Nederland afhankelijk van de voedselbank omdat ze onder de armoedegrens leven. Als je alleenstaand bent en minder dan 300 euro overhoudt per maand voor levensmiddelen – eten en kleren – kom je in aanmerking voor een registratie bij de voedselbank. En daar is duidelijk behoefte aan. Grosfeld: *‘Zóveel mensen die in armoede leven! Er spelen enorme zorgen in de maatschappij: hoge energierekeningen, crisis, inflatie. De kranten staan er vol mee.* Daar komt ook nog bij dat supermarkten en horecaondernemingen een stuk efficiënter met hun goederen omgaan. Dat is natuurlijk goed, maar zo blijft er minder over voor de voedselbank. Want die twee sectoren waren altijd grote leveranciers. Wij wilden dit onder de aandacht brengen.’ En wij, dat is KnappeKoppen, een studentenorganisatie, recruitmentbureau en een vrijwilligersstichting. Knappe Koppen Recruitment helpt net afgestudeerden en studenten aan stageplekken, relevante bijbanen of “echte” banen. Knappe Koppen Vrijwillig ontplooit als stichting in de zes grote studentensteden initiatieven om jongeren te enthousiasmeren op maatschappelijk gebied. Dan is er nog Knappe Koppen Talentactivatie. Deze tak helpt bedrijven om talent onder jongeren en starters aan te wakkeren

én dat talent te behouden voor het bedrijf. *Vanuit Knappe Koppen ontstaan ook vaak ondernemersideeën, en krijgen studenten een platform om ondernemingen te starten.* Een voorbeeld van zo’n idee is de Omgekeerde Supermarkt.

Talent verloren

Moon Grosfeld is vier jaar geleden afgestudeerd en werkt nu bij KnappeKoppen, waar ze verantwoordelijk is voor de tak talentactivatie. ‘Ik zag dat veel mensen de gangbare wegen inslaan na hun studie en het liefst voor grote organisaties willen werken en daar voor status en geld kiezen. Dat is prima, daar heb ik geen waardeoordeel over, maar er gaat wel een heleboel talent verloren bij jonge mensen omdat ze juist die paden bewandelen. Het past gewoonweg niet bij iedereen. *Ook niet bij mij; ik heb het wel geprobeerd maar ik voelde mij er niet thuis. Daarom kan ik nu een boodschap uitdragen waar ik zelf heel erg in geloof, namelijk dat je veel verschillende ervaringen kunt opdoen die je allemaal iets leren en iets betekenen op je pad naar meer volwassenheid.*’ Zelf heeft Grosfeld bij een groot bedrijf gewerkt, in het buitenland surfkampen en andere sportieve activiteiten voor jongeren begeleid en samen met een journalist een boek geschreven over de Nederlandse stedenbouw. Niet het geijkte pad, maar wel passend bij haar.

‘Door alle dingen die ik heb gedaan, sta ik hier met meer zelfvertrouwen. Ik geloof misschien meer in wat ik doe dan iemand die druk van buitenaf voelt om zich te conformeren aan het idee van wat een carrière is en wat belangrijk is in het leven. *Nogmaals; het kan goed bij je passen. Wij vinden het alleen belangrijk dat je daar wel bij stil staat. Daar help ik jonge mensen bij.*’

Grote try-out

Terug naar de TKRAMREPUS. De pop-up van een jaar geleden was eigenlijk een grote try-out. Grosfeld: ‘We zijn rond de tafel gaan zitten en bedachten een winkel waar mensen drie dagen lang hun levensmiddelen kunnen komen doneren in plaats van te kopen. Een soort supermarkt dus, maar dan omgekeerd, met als doel de voedselbank te sponsoren. We hebben in die drie dagen enorm veel ingezameld.’ De try-out was geslaagd, mede omdat veel media erg positief berichtten over dit initiatief, en ook aan talkshowtafels kwam de omgekeerde supermarkt ter sprake. *Vervolgens kwam de vraag vanuit de voedselbank, de gemeente Amsterdam én de consument: waarom is dit er niet permanent?* Daar ging Knappe Koppen serieus mee aan de slag, en uiteindelijk kwam er een locatie in Amsterdam-Oost voor een permanente omgekeerde supermarkt, pro bono ingericht door DITT Kantoorinrichting. Ook dit keer gepaard gaand met veel publiciteit. Het is de bedoeling dat TKRAMREPUS zelfvoorzienend wordt en de huur, de energierekening en een medewerker

kan betalen. Daarom wordt er koffie in de winkel verkocht van sustainable merk Moyee en wordt de ruimte boven de winkel verhuurd als bedrijfsruimte. *Grosfeld: ‘Dit is een plek waar bedrijven creatieve brainstormsessies kunnen houden.* Maar we doen meer: de omgekeerde supermarkt wordt niet slechts een plek waar mensen voedingswaren naartoe kunnen brengen. Het moet op den duur ook een plek zijn waar de stakeholders samen kunnen komen. Mensen die het nodig hebben kunnen langskomen om zelf producten mee te nemen, een koffietje te drinken en aanspraak te vinden. Dus ook echt als ontmoetingsplaats.’

Zuidas

Ook het bedrijfsleven wordt betrokken, want op een gegeven moment is de nieuwigheid misschien wel van de omgekeerde supermarkt af, en hoeveel mensen komen dan naar die ene specifieke locatie om boodschappen te brengen? Daarom is Knappe Koppen met hun initiatief op verscheidene evenementen en festivals te vinden. Grosfeld: *‘We hebben net een week op de Zuidas gestaan met de omgekeerde supermarkt tijdens het Circle evenement van de Green Business Club, een organisatie die duurzame businessideeën promoot.* We hebben daar een week lang voedingswaren verzameld en om donaties gevraagd voor een nieuwe elektrische vrachtwagen voor de voedselbank. Met dit soort ideeën brengen we de omgekeerde supermarkt telkens weer onder de aandacht.’ Ook met Crowe Foederer zijn afspraken gemaakt: Knappe Koppen geeft presentaties op de kantoren van Crowe Foederer – onder meer over sociaal ondernemerschap – en medewerkers van Crowe gaan de winkel een dag runnen. Ook zamelen ze spullen in voor de omgekeerde supermarkt en treden ze op als ambassadeur. Grosfeld: ‘Dit initiatief kwam van Crowe Foederer zelf, maar wij willen met meerdere bedrijven zo’n samenwerking aangaan. Dan gaat het vlieg wiel draaien en blijft het ook draaien. *Er kan veel mogelijk worden als grote bedrijven hun medewerkers enthousiasmeren voor maatschappelijk betrokken acties als de onze.* Dat is een mooie ontwikkeling die wij graag stimuleren!’

De eerste omgekeerde supermarkt staat in Amsterdam, maar als het aan Knappe Koppen ligt, wordt er in alle grote studentensteden een dergelijk initiatief ontplooid waar studenten bij betrokken worden. ■

